

Asumissosiaalisen työn palveluopas Mentori

Ammattilaiset ja asukkaat
palveluoppaan
muotoilijoina

Kirsi Hytti
Sanna Mainonen

Helsinki

Asumissosiaalisen työn palveluoppaan tausta

- Työn taustalla oli tarve kehittää yhteinen ja käytännönläheinen työväline tuetun asumisen palveluissa tehtävään asumissosiaalisen työhön.
- Valtaosalla asukkaista taustalla päihde- ja mielenterveyden haasteita sekä näistä syistä johtuvia moninaisia tuen tarpeita asumisessa ja asumisen turvaamisessa.
- Mentori on palveluopas monialaiselle henkilöstölle, joka tarjoaa kotiin vietävää tukea asunnottomuustauustaisille henkilöille tuetun asumisen yksiköissä.

Palveluoppaan tavoite

- Tuoda näkyviin hyviä käytäntöjä ja tukea arjessa tehtävää työtä tuetun asumisen palveluissa
  - Toimia perehdyttämisen välineenä
  - Yhdenmukaistaa ja tasalaatuistaa asumispalveluja
  - Vähentää takaisinvirtausta tuetusta asumisesta asunnottomuuteen
  - Auttaa kehittämään palveluprosesseja jatkossa
- **Olennaista oli, että palveluoppaan sisältö rakennetaan yhteistyössä asukkaiden ja monialaisten ammattilaistiemien kanssa.**

Kehittämisessä mukana

- Asumisyksikköjen asukkaat ja ammattilaiset
- Tilaaja: Helsingin kaupungin asunnottomuutta vähentävän ja ennaltaehkäisevän työn hanke
- Palvelumuotoilu-prosessin suunnittelu ja toteutus: Kirsi Hytti ja Sanna Mainonen

Asukasymmärryksen kerääminen ryhmähaastatteluilla

Itsestä huolehtiminen (ruoka, hygienia, lääkkeet)	Kodinhoito (siivous, ruoanlaitto, pyykinpesu)	Terveys (fyysinen terveys, mielenterveysasiat)	Päihde- ja riippuvuusasiat
Raha-asiat (etuudet, velat, vuokranmaksu)	Muut hoidettavat asiat (rikosoikeudelliset ym.)	IT-tuki (asiointi, tiedonhaku, älylaitteiden käyttö)	Ihmissuhteet ja mielekäs arki (läheiset, harrastusryhmät)
Yhteisöllisyys ja ilmapiiri (yhteenkuuluvuus, turvallisuus, luottamus)	Osallisuus (asumisessa ja itseä koskevilla asioilla)	Asiointi ja liikkuminen kodin ulkopuolella (kaupassa käynti, omien asioiden hoitaminen)	Henkilökunta, omatyöntekijä, ohjaaja (tutustuminen, luottamus, kannustus)

Haastatteluista syntyi laaja luokiteltu aineisto asukkaiden tarpeista, toiveista ja kehitysehdotuksista.

Haastattelumateriaalia hyödynnetään myös muissa tuetun asumisen kehitysprojekteissa.

Palveluoppaan konsepti työstettiin yhdessä henkilöstön kanssa

- Järjestimme neljä koko päivän työpajaa, jossa asumispalveluissa työskentelevä moniammatillinen henkilöstö sekä tilaaja pureutuivat asukkaiden näkemykseen asumispalveluiden tarpeista, vahvuuksista ja kehityskohteista.
- Asukkaiden näkemyksiin pohjautuen ammattilaiset ja tilaaja loivat työpajoissa
  - 7 asukaspersonaa
  - 7 palvelupolkua
  - 20 hyvää käytäntöä
- Lopulliseen palveluoppaan tiivistettiin tilaajan ja toteuttajan yhteistyönä 4 asukaspersonaa palvelupolkuineen ja 20 hyvää käytäntöä.

→ **Henkilöstön osallisuus prosessissa tukee oppaan käyttöönottoa ja mahdollista toiminnan muutosta.**

Valmis konsepti, sisältö

Asukkaat ja palvelut

Eetu

Asukas-
persoona

Palvelupolku

Verkosto

Teija

Asukas-
persoona

Palvelupolku

Verkosto

Risto

Asukas-
persoona

Palvelupolku

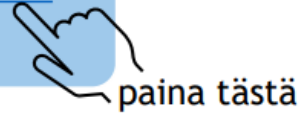
Verkosto

Markku

Asukas-
persoona

Palvelupolku

Verkosto

Hyvät käytännöt ja palveluiden kehittäminen

Hyvät
käytännöt

Omatyöntekijä

Lähestymis-
tapoja
asukastyöhön

Palveluiden
kehittäminen

Valmis konsepti, toiminnot

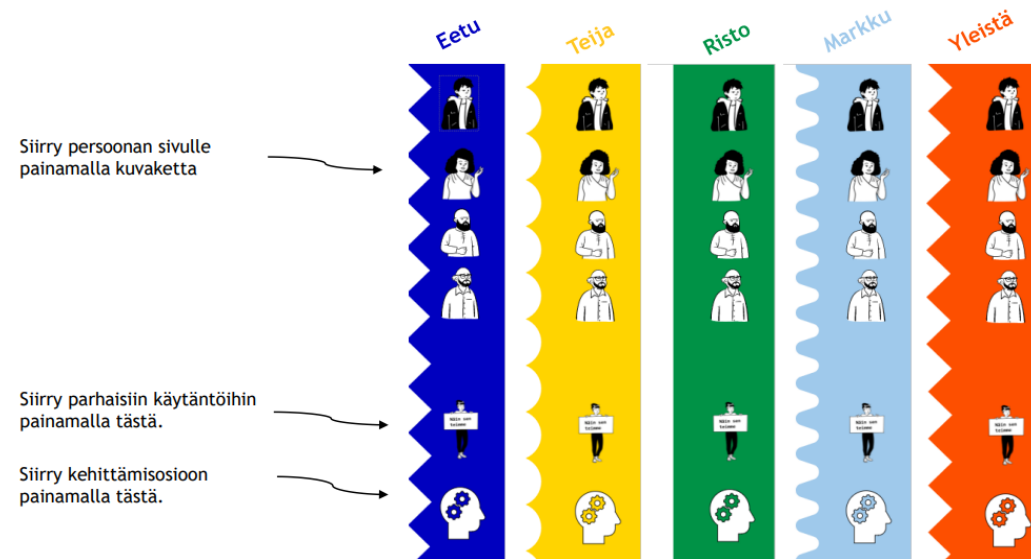
Liiku oppaassa oikean marginaalin kuvakkeita painamalla

Opas yhteensä 50 sivua

Osiot on koodattu tunniste-
väreillä persoonien mukaan

Oppaan sisäiset
linkit helpottavat navigointia
ja liikkumista eri
osioiden välillä.

Oppaan käyttö arjessa

Tilaaja

Ammattilainen

Yhteiskehittämisessä erityisen merkityksellisenä näyttäytyi osallistujien kohtaaminen ja kokemusten jakaminen.

Asukaslähtöisyys, haastatteluaineisto ja palvelumuotoilun menetelmät toivat lopputulokseen täysin uusia näkökulmia.

Asukas

Asukkaan ääni koko työskentelyn lähtökohtana tekee oppaasta käytännönläheisen ja on itsessään arvokasta.

Oppaan kehitysosio mahdollistaa kehitystyön jatkamisen omassa yksikössä esimerkiksi kehityspäivillä.

Työntekijöiden pitäis auttaa ja opettaa... että pitäis tehdä asioita yhdessä ... ja opettaa elämisen ja asumisen taitoja.

Moni tästä porukasta pärjäis yksin, mutta jos menee liian kauan, että edistettäis eteenpäin muuttoa, niin sit se on vaikeeta.

Kiitos!

Lisätietoja:

kirsi.hytti@hel.fi

sanna.mainonen@vakehyva.fi

elisabet.erkkila@hel.fi

Lue lisää:

[Palveluopas Mentori Y-säätiön sivuilla](#)

Helsinki